

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj. núm. 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals Cuba y Puerto-Rico 16 rals, Estranger, 18 rals.

ALEJANDRO, PRÍNCIP DE BULGARIA.

L' ESPASA DE LA JUSTICIA.

Si á un altre partit li passés la octava part de lo que li está passant al conservador, á horas d' are ja fora á terra... ¿Qué dich á terra? A terra encare 'l veurian y per evitarho s' enfonzaria sota terra y no se 'n cantaria ja gall ni gallina.

Hauria bastat per això la publicació del document enviat per mister Layard al ministre de Inglaterra, y publicat ja fa tres anys y sense protesta de ningú en lo *Llibre blau*, document que dona compte de una conversa tinguda entre 'l tal Layard y 'l Mónstruo, en la qual aquest va declarar y repetir qu' Espanya no tenia res que veure ab las islas Carolinas.

Això al any 76. ¿Y quina excusa dona 'l Mónstruo are per escapar-se de una acusació tant remonstruosa?

Un altre home hauria dimitit; ell no. Ell diu que mister Layard sordeja, que podia entendre malament lo que va dirseli, y que de totas maneres las declaraciones de un president de consell de ministres, haventhi ministre d' Estat, no obligan á res.

Si senyor: aquestas declaraciones, aquestas caygudas, obligan á anársen. ¿Ho sent, Sr. Cánovas? No, no fassa 'l distret, ó sinó li dirém que 'l sòrt no es mister Layard, que 'l verdader sòrt aquí es vosté.

Pero com si encare no n' hi hagués prou ab un document aixís, n' ha sortit un altre pel mateix istil. Está fetxat al any 77 y 's refereix á una conversació tinguda pel mateix Layard ab en Calderon Collantes, ministre d' Estat de D. Anton, que va dir qu' Espanya limitava 'ls drets de soberania sobre Joló é islas adyacentes, oposantse á la idea de 'n Malcampo que tractava d' esténdrela á tot l' archipiélach oriental.

De manera que allò que deyan los ministerials de que las paraulas de un president de consell en tals materias no obligan á res, cau com un castell de cartas, desde 'l moment que un ministre d' Estat confirma y ratifica las mateixas opinions.

¿Y qué han dit los ministerials al rebre aquesta segona castanya que 'ls deixa més plans qu' un hostia?

No res: que á n' en Calderon Collantes, precisament per haver fet aquesta declaració van obligarlo á dimitir... lo qual es un engany manifest, perque, si hagués caygut del candellero al pes de una falta tant garrafal, al anarse'n no li haurian donat lo titol de marqués, ni li haurian penjat al coll lo Toisó d' or ni 'l gran collar de Justicia, que tant se valdria recompensar ab las distincions més elevadas al home que acabés de rifarse ab mala fé ó simplement per torpesa, una part del territori nacional.

En aquestos cassos una excusa mal donada, un pretext mal escullit, una rahò de peu de banch es tant grave, tant imperdonable com lo fet que la motiva.

Abandonar lo qu' es nostre, deixars'ho perdre perque l' extranger se 'n aprofiti, pot ser una torpesa, pero sortir després á pintarnos sobre la cigonya en una forma tant grossera, francament aixó es un insult, es una injuria.

Ja n' hi ha prou ab despullarnos; no es menester que després vingan los mateixos conservadors que se 'ns ne duhen la camisa, á pintarnos sobre la pell de l' esquena un rétol que diga «burros», «gamarusos» ó qualsevol altre requiebro per l' istil.

Jo en aquest punt seria inexorable.

Es cert que avuy tenim las mans lligadas y no 'ns podem fer justicia.

Pero 'ls delictes contra la nació no prescriuen may... y demá será un altre dia.

Es cert que avuy sobre l' inviolable llibre de la ley s' hi projecta la sombra de la taifa conservadora produhint un verdader eclipse de legalitat.

Pero algun dia 'ls que avuy están d' esquena á la ley, haurán de posars'hi de cara, que no sempre han de seure en lo banch blau, los que per sos fets y per sos abusos mereixen seure en la banqueta dels acusats.

Que 'ls alemanys prengan las Carolinas y si 'ls alemanys las deixan, que vingan á reclamarlas los inglesos fundats en aquellas declaraciones otorgadas gratuitamente y no protestadas encare, de 'n Cánovas y en Calderon Collantes... las Carolinas serán ben sévas... En cambi á la nació espanyola li quedarà 'l dret de comprar al préu de aquesta vergonya lo gustasso de recordar als que han cedit tant ignominiosament una part del nostre territori que en la *Constitució* del Estat y en lo *Códich penal* hi ha disposiciones precisas y terminants que castigan severament los delictes de lesa nacionalitat.

Desd' are escoltin y fassinse càrrech que nossaltres no hem de olvidarho may.

L' article 53 de la *Constitució* diu lo següent: «Lo rey necessita estar autorisat per una ley especial:

»Primer. Per enagenar, cedir ó permutar qualsevol part del territori espanyol.»

Y 'l titol I del *Códich penal*, que s' ocupa dels *Delictes contra la seguretat exterior del Estat*, diu en son capítol II:

«*Delictes de traició*: article 142: «Incurrirán en la pena de cadena perpétua á mort los ministres de la corona que ab infracció del article 74 de la *Constitució* (53 de la vigent) autorisin decret: Primer. Enagenant, cedint ó permutant qualsevol part del territori espanyol.»

Aixó diu la ley... y la ley s' ha de cumpir.

Las nostras armas son aquestas. No necessitem ja 'l fusell del soldat que 's pronuncia, com va ferho á Sagunto, ni 'l trabuch del fanátich que 's tira al carrer en busca del triunfo ó de una bala.

Sobre aquest punt estiga tranquil lo govern.

ONÉM avuy lo retrato de aquest personatge sobre 'l qual están fixas las miradas de tota Europa.

Erigida la Bulgaria en principat semi-independent, després de l' última guerra turco-russa, quedava la Rumelia baix lo poder dels turchs; pero aquest últim poble sentint l' afany de independéncia, acaba de sublevarse, proclamant la resolució de unirse á la Bulgaria.

Alejandro ha corregut en son auxili, destituhint al governador turch y mostrantse decidit á sostenir los drets del poble rumeliota. Turquia fa grans armaments per contrarestar la insurrecció de la Rumelia, y mentres tant á Russia, Austria, Inglaterra y otras naciones se agitan secretas influencias que segons lo camí que prengan las cosas, ressuscitarán la pavorosa qüestió de Orient, donant lloch á una verdadera conflagració europea.

Es impossible preveure 'l desenllás que tindrà l' actual conflicte, per la gran barreja de interessos que somou la simple sublevació de un petit poble, desitjós de independéncia.

Unicament lo dret democrátich podria resoldre sense apelació las diferencias promogudas avuy per la formació de las nacionalitats. Si en lloch del afany d' engrandirse per medi de la conquista predominés y fos regonegut lo dret que té cada poble de constituhirse segons sa soberana voluntat lliurement expressada, desapareixerian los rezels de unas naciones y 'ls anhels immoderats de las otras, que ab tanta freqüencia se ventilan are per la forsa de las armas en los camps de batalla, en detriment de la justicia, de la civilisació y de la humanitat.

R.

Perque tenim armes millors. O sinó aixequi 'l cap.
Y veurá que penja de un cabell la afilada espasa de
la justícia.

P. K.

REVISTA COMERCIAL.

RACIAS á las circunstancias qu' estém
atravesant, la situació del mercat es
bastant deplorable. Los especuladors
no 's volen embrancar per por de
perdre, y passen lo temps al café di-
hent mal del govern, com de costum.

No 's fa cap venda que valgui la
pena, y encara las pocas que 's realisan, acaban bara-
llantse compradors y venedors á causa de las dificul-
tats que 's presentan pel pago.

Hem dit que no 's fa cap venda important y debém
rectificar aquest concepte. Ultimament s' ha fet una
venda de las de *padre y señor mio*, sobre la qual no
podém donar detalls perque l' operació s' ha verificat
ab extraordinaria reserva. Ab tot, creyém que dintre
de poch temps se sabrá alguna cosa.

Fetas aquestas observacions generals, donarém á
continuació algunas noticias sobre la cotisació y movi-
ment dels articles de més consúm.

Naps.—Escassejan bastant y á fé que se 'n necesi-
tan. Ara fa poch, n' hem arrencat un de molt bo.

Ferro.—De barra n' hi ha en gran: lo magatzemista
senyor Cánovas ne té una inmensa partida. Las plan-
xas també abundan desde que 'l ministeri y 'ls seus
periódichs s' han posat á fabricarne.

Cervesa.—Si es del país, se ven ab facilitat; pero en
sent alemana, ningú 'n vol ni que la regalini.

Oli.—Actualment es un dels articles que corra més,
sobre tot lo que serveix pera untar. Com en aquet país
tot está adormit y rovellat, es impossible fer res ni don-
nar un pas en lloch sense untar rapidament y ab abun-
dancia.

Tunyina.—Ara no n' hi ha; pero segons sembla n'
hi haurá aviat.

Cotó.—Las pocas existencias que hi havia d' aquest
article, s' han agotat en un santiament á causa segons
s' assegura, de que 'l govern ha comprat tot lo cotó
existent pera taparse las orellas.

Paper.—Baixant, sempre baixant: lo paper del Es-
tat está donantse á cap ó creu; 'l d' estrassa 's paga
una mica més que 'l del Estat. Lo paper ridícul conti-
nua abundant, com sempre que governa la conserva-
dura.

Vi.—Tot lo d' Espanya s' envia á Fransa; pero aquí
com ja tenim aygua y mangra, de vi, gracias á Déu, no
'n falta en cap taberna.

Arregadas.—Sent, com es, l' únich y exclusiu ali-
ment dels espanyols, lo consúm d' aquest género fa
que las demandas siguin d' importancia. Tois los ne-
gociants s' han hagut d' acostumar á vendre las are-
gadas en *cabassos*, perque 'l públich, veyentlas en
cascos, no 'n volia comprar, pretestant qu' eran ale-
manas.

Sabó.—Del de rentar roba no se 'n gasta, perque ara
mateix ningú té camisa; pero del de treure tacas se 'n
fa bastant us. Los fabricants d' aquesta última classe
han tingut un pedido, que 's creu que ha de servir
pera treure una gran taca que han tirat alguns sobre
Espanya. Si es aixís, molt sabó 's necessita.

Pastanagas.—N' hi ha bastantas, ó millor dit, bast-
ants; per aixó mateix ja ningú 'n fa cas, encara que
siguin ministres.

Gallinas.—En tot Espanya no n' hi ha cap... que
porti sanch espanyola, perque espanyol y gallina no
pot ser.

Palo campetxo.—Paralísats los treballs de tintore-
ria, aquest negoci ha sofert una sotregada tremenda.
En altre classe de *palos* s' hi fa alguna cosa: s' está
esperant un gran cargament de *palo de cego*.

Tocinos.—Comensa á observarse una mica de movi-
ment en aquest regló de bestia. Quan s' inauguri la
matansa, que será prompte, s' obriran las corts y po-
drém donar noticias més exactas y concretas.

Béns y bous.—N' hi ha pochi y encara aquestos es-
tán ja cansats de serne: esceptuant los ganaders cleri-
cals que marxan vent en popa, lo que toca als demés,
aviat haurán de venen... per falta de mansos.

Escombrás.—Forta demanda y preus sostinguts: per
lo que 's véu, se tracta de fer una bona escombrada.
Ja era horal

Pansas.—Las pansas abundan y son poch sollicita-
das; pero las quas de pansa se venen á preus elevats,
perque á la quenta tots los espanyols ne menjan. A
veure si aixís tindrán memoria.

Ous.—N' hi ha molts.

Terrissa.—Poch negoci, en aquest rengló, y molta
existencia. S' ha trobat en l' Aduana Central una parti-
da de plats trencats y ara pera dissimular volen fer-
los pagar á la premsa.

Telas.—Los magatzems están completament farsits
de género, y ab motiu de las escassés de las vendas,
la situació dels productors es una mica desesperada y

dificil de salvar. Ab tot, destinada á las Carolinas, hi
ha molta tela tallada.

Llana.—Continúa especulantse activament sobre
aquest article. En las sagristias y demés centros s' hi
nota bastant moviment y molt ruido d' estisoras. Ja hi
tingut ocasió de dir repetidas vegadas que aquest es
un negoci que no experimenta pérduas ni paralisa-
cions... per ara.

Cera.—De cera no n' hi ha, pero d' *enceradas* ne
veyém una cada dia.

Castanyas.—Ja han sortit las unas: prompte sorti-
rán las otras.

Petroli.—També vindrá, viva Déu, també vindrá!
FANTÁSTICH.

STICH ja cansat de llegir en los periódichs
sueltos per l' istil:

«Espanya ha enviat una nota á Alema-
nia... Espanya ha donat explicacions al
govern alemany sobre la crema del escut
de la legació de Madrid... Espanya acepta
la intervenció del Papa en la quèstió de
las Carolinas, etc., etc.»

No hi ha una paraula de veritat. Espanya no ha fet
res. Espanya está lligada de pés y mans y no pot
moure's; l' hi han posat una mordassa y no pot parlar.

Una cosa es Espanya y un altra 'l govern del Mons-
truo.

No está encare resolt l' assumpto de las Carolinas y
ja 'l telégrafo 'ns anuncia que 'ls alemanys s' han apo-
derat de la costa próxima á Comadrones, expulsant á
alguns europeos allí establerts, y que segueix cre-
yentse amenassada la integritat de las possessions es-
panyolas á la costa de Guinea.

No hi ha més que un remey: treure la bandera es-
panyola de todas las nostras colonias y fixar al asta un
retol que diga: «Pena de muerte al ladron.»

Y no enviari soldats sinó guardia-civils.
Y no enviari esquadras sinó mossos de l' Esquadra.

A Madrid no deixan vendre diaris sino á las personas
de vint anys per amunt, que regularment se dedican
á altre clase de treballs, y als esguerrats, coixos y
mancos.

Jo ja ho veig: quan los venian los xicots, no hi ha-
via medi de aixarparlos... s' escapulian per entre mitj
de las camas de la policia.

Are apoderarse de la mercancia dels pobres esgue-
rrats será una feyna més facil, més meritoria... y sobre
tot molt més gloriosa.

Veig en un periódich que acaba de tancar-se la fá-
brica dels Srs. Sedó y C.^o, deixant á més de 600 fami-
lias en la miseria.

En Sedó, á més de fabricant es conservador, y á més
de conservador diputat de la majoria.

¡Cá...! En temps de la federal
no 's guanyava ni un sol ral...

En temps dels conservadors
van molt bé 'ls treballadors!...

Si alguna cosa m' ha fet riure de debó es veure que
s' ha confiat la resolució del conflicte de las Carolinas
al Papa Lleó XIII.

¡Vaya uns apuros, pobre homel
Perque si dona la rahó á la Alemania, en Bismarck,
qu' es un protestant dels més tremendos, farà pagar la
festa als católichs de aquell país, que prou sofreixen,
segons diuen.

Y si dona la rahó á Espanya?

Nosaltres som católichs y per consegüent un poble
de mansos... ¡Ho creuen aixís?

No obstant, just es regoneixe que quan se 'ns posa
la mosca al nas...

O sinó tingan present que Carlos I d' Espanya qu'
era més católich qu' en Pidal, un dia va enviar las sé-
vas tropas á Roma y aquestas van saquejar la Ciutat
Eterna.

Per aixó 'l Papa ha nomenat una comissió de set
cardenals (tota una pajarrera) ab encarrech d' estudiar
bén bé l' assumpto y presentar dictámen.

Y 'ls cardenals s' han prèsis mesos de temps per
formularlo.

¡Carolinas... cardenals... y sis mesos!
Podian esperar-ne nou, y hauria sigut un part na-
tural.

Denuncian á la Ilustració espanyola americana: '1

fiscal municipal demana l' absolució y 'l fiscal de la
Audiencia s' irrita y reclama la destitució del fiscal
municipal.

Y sense més preámbuls queda destituhit.
¡Bén fet! ¡Qui li fa seguir la carrera de fiscal sent
un home de conciencia?

¡Què diriam de un butxí, si en lloch de donar ga-
rrot á un reo s' entretingués fentli pessigollas?

Obligats están del mateix modo á no tenir entra-
nyas los butxins de la inteligencia.

Lo que s' ha dit aquestes dias sobre la quèstió de las
Carolinas:

Que en Bismarck y en Cánovas están perfectament
entesos.

Que 'l conflicte l' han resolt tots dos de comun
acort.

Pero que no s' atreueixen, ells que han fet lo pastel,
á treure'l á la taula.

Per aixó es que 's valen de una tercera persona, y
aquesta tercera persona es lo papa.

¡Miserere nobis!

Per apuros serios, los que passa 'l general Sala-
manca.

Vol tornar la creu que li van regalar los alemanys, y
no sab com ferho.

Envia la renuncia á Alemania, y d' allí li tornan la
renuncia sense acceptar.

Fa una instancia al ministre de la guerra espanyol, y
'l ministre li contesta que aixó no son cosas sévas.

Torna á insistir en Salamanca, y en Quesada li par-
ticipa que li prohibeix terminantment parlarli més d'
aquest assumpto.

¡Sab qué pot fer, senyor Salamanca?

Agafi la creu y regalila á algun dels de *La Dinastia*.
Creui que li acceptará de mil amores.

CARTAS DE FORA.—Lo rector de Gratallops tot sovint
se desfa en impropis contra un dels nostres corres-
pondsals de Reus, que vá á vendre números de la CAM-
PANA á aquell poble. Una conducta per l' istil segueix
lo rector de Ca'n Bros y aixó que 'ls nostres lectors de
aquella barriada no 's cuydan poch ni molt de lo qu'
ell puga fer ab la seva majordona. Lo de Marata se-
gueix las casas qu' ell sab que tenen la CAMPANA, pre-
sentantse á las donas á l' hora en que no hi son los
marits y promovent grans xivarris.

A tots aquestes cleripopotamos los hi doném las gra-
cias per l' interés que 's pren pel nostre periódich.
Los seus feligresos seguirán comprant la CAMPANA no
més que pel gust de veure'ls cremats y nosaltres, si al-
gun dia 'n necessitan, los hi enviarem tila.

Lo mateix medicament enviarem, si es precis, á
las beatas de Arenys de Munt, que no saben lo que 'ls
passa desde que la CAMPANA ha anunciat lo traslado de
aquell rector conegut per Mosca Vironera, al poble
de Pineda.

Lo vicari de Mora la nova, apenas vá saber que
la CAMPANA s' ocupava de la seva persona, vá anarse'n
á llegirla á casa de aquell mateix subjecte que havia
tret de la iglesia á cops de puny, li prengué la CAMPANA
de las mans y li digué: Vina á buscarla ó bé 't daré
'ls dos quartos que costa. Aquest vicari singló déu figu-
rar-se encare que corra per la montanya á las ordres de
algun cabecilla. Ja te rahó 'l ditxo: *quien tuvo, retuvo*.

Lo tribunal ha absolt als vehins de Vilarnadal
encausats pel rector, á consecuencia de que mentres
aquest feya una professó, ells ballayan tranquilament
y no van treure's la gorra. Lo tribunal ha comprés qu'
en aquest mon cadascú te dret de divertirse á la seva
manera.

Los liberals de Arenys de Munt ván celebrar
dias endarrera una manifestació contra Alemania, en
la qual vá pronunciar un eloqüent discurs D. Joseph
Plá y Vila, qui després vá ser obsequiat ab un refresch.

En tots dos actes va reinar gran entusiasme.

En poch temps s' han celebrat á Granollers dos
enterros civils, y per cert que á trobar á una de las
familias dels difunts ya anarhi un municipal á oferir-
los que per tres pessetas l' enterrarian católicament
ananthi tants capellans com volguessen. Es de advertir
que en aquella vila, fins are de un enterro 'n contavan
de 15 á 16 duros. Pero desde que hi ha enterros civils,
los capellans hi anirian de franch y á péu coix.

Lo vicari de Vilassar va negarse á batejar una
criatura: per qué dirian? Perque la persona que havia
de ser padri es un bon treballador, que no tenintne
prou ab lo que guanya 'ls dias de feyna, treballa 'ls
dias de festa y tot. Y aixó que 'ls capellans, sense tre-
ballar, cobran lo mateix jornal los dias de feyna que
las festas! Lo qual es molt pitjor.

L' ARBITRATJE.

I.

Las butracas plenas
de papers mullats,
á caball d' un burro
magre y farsit d' anys,
pel camí de Roma
corra 'l delegat
qu' envia 'l gran Cánovas
per da al Pare Sant
los plechs y romansos
que s' han d' ensenyar,
perque en Lleó XIII

veji net y clá
si t'è rahò Espanya
ó b'è 'ls alemanys.
Ja ha arribat á Roma,
ja puja al palau,
ja als péus del Sant Pare
se tira l' enviat,
y escampant las cartas,
diu ab lo cap baix:
—Aquí, oh gran Pontífice,
teniu los detalls
del plet que l' Espanya
sosté ab en Bismarck.
Prenéu y estudiéu los,
si havéu d' estudiar,
y dictéu lo fallo
ab legalitat.
—Alséus,—diu lo Papa,—
veuré aixó com va,
y quan sigui l' hora
diré 'l que fa al cas —
Lo delegat s' alsa,
saluda ab lo cap,
baixa, puja al burro...
y torna á marxar.

II.

Ab lo casco punxagut,
lo remington á l' espatlla,
la pipa pitjor que un forn
y la cara embotornada,
lo missatjer alemany
va també á la ciutat santa,
carregat ab los papers
que t'è de presentat al Papa
per probar que von Bismarck
t'è dret d' afaná 'l que afana,
y que las islas del plet
jamay han sigut d' Espanya.
Entra á Roma esbufegant
y l' l'ensant malas paraulas;
pregunta á dos polissons
per la casa del Sant Pare,
s' encamina al gran palau,
puja las amplas escalas
y abocant tots los papers,
s' ajup al davant del Papa
exclamant ab veu de baix:
—D'eu vos quart. Aquestas cartas
demostran evidentment
la rahò que t'è Alemania
per quedar-se aquets islots
que ara l' Espanya 'ns demana.
Veyéu vos si ho trobéu bé
y un cop estudiat ab calma,
falléu com vos dicti 'l cor,
sense entendréu de camándulas.
—Corrent, ja m' ho miraré;
ja 'us ne podéu torná á casa.
—¿Quán sabréu lo resultat?
—No ho sé; ja escriuré una carta.

III.

Aquell mateix vespre,
després de sopar,
lo Papa examina
los plechs que li han dat.
—¿Creurás, Jacobini,
diu al cap d' un quart,
que aixó es un enredo?
No sé que fallar.
—Miréu, respon l' altre,
sempre m' hi pensat
que en aquest negoci
no hi ha res bèn clá.
¿Sabéu que faria
per sortir del pas?
Tirá á créu ó á cara,
y deixá al etzar
que vaji allí hont vulgui.
—No está mal pensat:
la créu será Espanya,
la cara en Bismarck;
tiraréu lo quarto
y estaréu en paus.

IV.

Al endemá dematí,
tancats á dintre una cambra,
lo Papa y lo cardenal
van á fallar l' arbitratje.
Tiran lo quarto en qüestió,
y... ¿qué ha sortit? ¿créu ó cara?
Quan cayguí 'l quarto ho veuréu.
per ara encara está enlayre.

C. GUMÀ.

Traduheixo de un periódich local:
«Lo Sr. Sagasta aná á palacio y no pogué veure al Rey.
»Som tants que no 'l podém veure!»

Lo govern espanyol ha donat satisfaccions al alemany ab motiu de la crema del escut de l' embaixada.
Aquest govern es aixis. Totas las satisfaccions las guarda pels estrangers; y tots los disgustos per nosaltres.

L' Elduayen en lo document que ha enviat á la Alemania tracta de turba de gent desenfrenada als manifestants de la nit del 1 de Setembre.
Gracias p'el piropo... Y are als alemanys pintémlos un nou escut ab un aliga bèn farrenya.
Y nosaltres repintém lo nostre, trasformant lo lleó ab un burro.

Lo govern publicarà dintre poch lo llibre roig.
Confessém que 'l color no pot ser més bèn escullit.
¡Roig! Lo color de la vergonya.

A pesar de tot si 'ls conservadors volguessen seguir un consell jo 'ls hi diria:
—Deixéuvs de color roig, que algú creurá qu' es un llibre revolucionari.
—¿Y donchs, quin color podrém posarli?
—¿Ne voléu un de apropiat á las vostras ideas? Publiquém lo llibre lila.

En Sagasta va anar á palacio.
Va fer dos horas de antessala, volia veure á D. Alfonso y no va poder ser. D. Alfonso estava malalt.
Y 'ls sagastins que tot ho esperavan de aquesta visita han quedat ab un nas tant llarch com la distancia que 'ls separa del poder, que no es poca.
De manera que al poder, á falta de altra cosa ja hi tenen lo nas.
Per are, ensuman.

Las Còrts havian de obrirse per octubre.
Després va aplassarse l' obertura per novembre, y per desembre més tart.
Are tot de un plegat s' han menjat un parell de mesos, y ja s' ha deixat p'el mars.
Seria bo que s' obrissen per Sant Joseph, lo sant més pacient de tota la còrt celestial.
Es just. Per viure en aquest pais baix lo domini conservador se necessita posarse baix l' amparo de Sant Joseph.

¡No n' han fet poca de brometa 'ls conservadors ab motiu de la visita frustrada de 'n Sagasta á palacio!
—¿Qué no ho sabéu? deya un de l' olla, rebossant satisfacció per tots los poros: lo rey está malalt y no ha pogut rebre á n' en Sagasta.
—¡Me 'n alegró y respondre un altre.
Y un sagasti va dir:
—¿De que s' alegra vosté? ¿De que 'l rey estiga malalt?
Lo conservador de las alegrías va quedar-se més blanch que la paret.

Un cafeté de Madrid tractava de batejar lo seu establiment ab lo titol de *Café de las Carolinas*, pero l' autoritat no ho va permetre.
Aquest dítxós govern á trucos de no veures sempre davant dels ulls un nom qu' es per ell un remordiment, será capás un dia de sortir ab un real decret que dirá:
—«Queda suprimida Santa Carolina del calendari.
»Las donas que 's digan Carolina, cambiarán de nom dintre de tercer dia, baix pena de sis anys de galeras
»En Bismarck queda encarregat de la supressió de totas las Carolinas.»

Lógica ministerial:
«Es veritat que nosaltres varem fer declaracions imprudentes que 'ns crean avuy grans compromisos; pero ¿y 'ls sagastins? Estém disposats á probar sempre que convinga que 'ls sagastins van fer pitjor encare que nosaltres.»

Lógica sagastina:
«Es veritat que nosaltres tenim alguna séba que 'ns fa plorá 'ls ulls; pero may del mon podrán compararse 'ls nostres deslissos ab los desbarros conservadors.»

Lógica republicana:
«L' una má embruta l' altra y las dos la cara. ¡Fora brut!»

Lo que no ha pogut resoldre 'l Lleó espanyol s' ha posat en mans de Lleó XIII.
La veritat, si jo fós govern, ho posaria á las mans de Mr. Bidel.

L' idea de nombrar arbitre al Papa ha sortit de la closca de 'n Pidal.
Vels 'hi aquí un ministre que déu ser molt criatura, perque no sab fer res sense 'l Papa.
¡Papa.... natas!

Ella es una beata.
Ell es un home molt gelós.
Son las quatre de la tarde, y ella 's posa la mantellina per anarse 'n.
—Y are Carolina ¿hont vas? pregunta ell.
Y ella respon:
—M' arribo fins á la iglesia.
—¿A la iglesia á aquesta hora? ¡Carolinal ¡Carolinal!
—Ja veurás, ja t' ho diré tot... Avuy aquest mati hi anat á confessar, y mossen Pau...
—¿Qué?
—Res: Mossen Pau, m' ha dit que hi tornés á las quatre de la tarde, que 'l trobaria sol á la sagristia...
—¿M' agrada 'l desparpajo! ¿Y que has de anarhi á fer sola á la sagristia ab mossen Pau?
—No sé; pero com qu' ell m' ha dit que are 'l clero está encarregat d' examinar la dallonsa de las Carolinas...

XARADA.

Conech una quarta-quinta molt guapeta que 's diu Marta y es filla, puig que hi habita de S. Dos-tercera-quarta.
Y es tant fina y tant bufona que per mí no té rival; no ha vist may Hu-dos-tres-quinta y 'l seu tipo es de total.

UN TAPÉ Y F. DE T.

MUDANSA.

Ab un tot vaig á explicarvos lo tot que 'ls pares m' han dat. ¿Sabén qu' es? Un tot daurat que fins tot meravellavos.
Dins un tot lo van trobar y á sota de un tot de ví per poderho descubri molt de tot van aixecar.

ROCH DE REGH.

TRENCA-CLOSCAS.

PORTA COLA DEL SELLER.
Formar ab aquestas llettras lo titol de un drama catalá.
TARONJA DE CONVENT.

ROMBO.

.....
.....
.....
.....
.....

Primera ratlla vertical y horisontal: una consonant.
—Segona: una part del globo terráqueo.—Tercera: nom de dona.—Quarta: un carrer de Barcelona.—Quinta: accident topogràfic.—Sexta: en las iglesias y temples.—Séptima: consonant.

UN AGENT DE SARRIÀ.

GEROGLÍFICH.

K I X
T
t t t t t
t t t t t

PERE RAMONEDA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans J. Moret, Car-oli-net, Colomi Turrons, Areligna Aguilera, Jaume Espana Ribot, Mata microbis, J. Daurés, Sir Byron, J. S. y P., A. Vidalet, Platí y Oro de Reus. Manelet. Petit de las Calsas, Republica de Reus, y Un Microbi mort: Lo que 'ns envian aquesta senmana no fa per cosa.
Ciudadans R. T. Patillassas, S. Ibérico, J. Staramsa, L. C. y Pujol, Pepet d' Esplugas, Venturera de Reus, Carlos Chapa, V. de E. de Ll., Va una carta, Un Fumigat, Noy d' Ocata, Mitj Cunill, J. Brú, Jépet de l' Orga, Llibori Callastus, J. Sarga, Mata-moscas, Cara-ancha, Perseguit per los microbis, Benvingut Curriolas, A. Boix Zorrillista, J. Ayne R., Un anti-germanich, Un de l' olla, J. M. Bernis, Dos anti-monarquichs, Ll. Mir, Estebet del Carril y J. F. B.: Insertaréu alguna cosa de lo que 'ns envian.
Ciudad Pepet del Carril: L' hi dirém lo mateix que l' altra vegada que va enviarla: la poesia va bé.—L. Pujol y V.: La de vosté es llastima que siga tant incorrecta.—Jenani: L' epigrama es massa vertle demés va bé.—G. G., J. M. y S. G.: Lo fet que 'ns comunican es realment un abús; pero té poca importancia perque poguéu parlarne.—Cristófol Crispin: Los epigramas están bé.—S. P. Bruch: No podém fernos eco de insinuacions, sino de fets concrets.—Ll. Salvador: L' article resulta manse.—Mister Jhonson: Vosté 'ns havia enviat traballs molt millors que l' article de aquesta senmana.—J. M. Riudecañas: Tota noticia te de venir ab una firma coneguda al peu de la mateixa.—Avi peras: La idea de la poesia es bona; l' execució no tant.—Joaquim Ayné: La poesia está bé.—Sol-re: No admetém noticias sense firma.—M. y M. Vilassar: Queda complaent.—Barrina: Ja hem parlat de una part de la carta; del resto 'n parlarém la senmana entrant.

LOPRZ Bator — Rambla del Mirj 20

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

Lo govern no 's contenta ja tant sols ab perseguir á la premsa, sino que ademés ha pres algunas midas contra 'ls teatros, de manera que certas obras no poden representarse.
¡Celos d' ofeíl! No pot sufrir que 's representi més obra que la séva. Una obra titulada «Si 's plau per forsa» que á pesar de reunir tots los géneros: comedia, sainete, drama y tragedia, resulta que no es del gust de ningú més que dels que la representan.

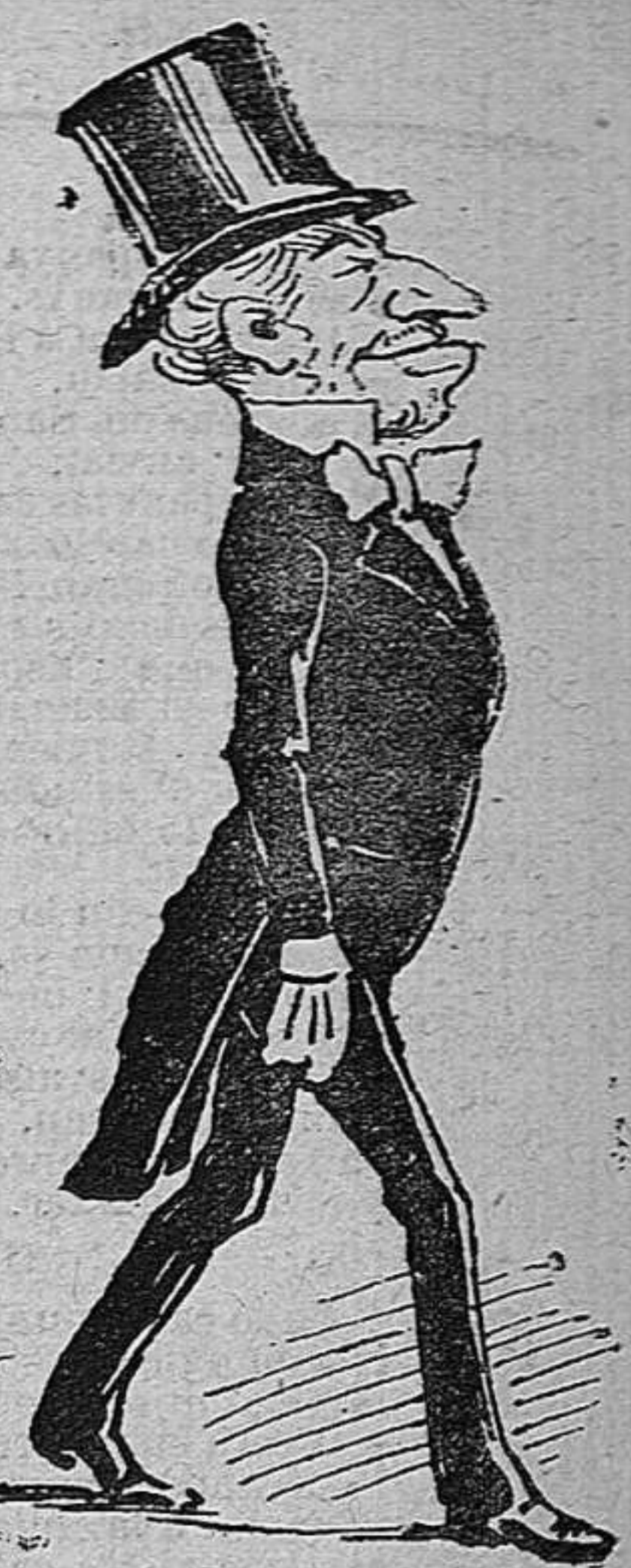
—Me sembla que pujan á buscarme... Déixam acabar de vestir.

—¡Ah, ah!... 'M sembla que faré goig.

—Anémhi...

—Are si que ho atrapo...

—¡Malament!... Será per un altre dia.

—Esperém. Si, esperém sentats que ja avisarán.

29 DE SETEMBRE.

—Disset anys fa avuy... ¡Qui ho havia de dir!
—Pero y d'aquí á d'sset anys ¡qui sab qué haurá succehit!

Dios los cria...

Lo qu' es aquest pastel, per gana que tinga, Espanya no se 'l menja.

